

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1851,**annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä ECSEL-yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä ECSEL-yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0045/2020),
- A. ottaa huomioon, että elektronisia komponentteja ja järjestelmiä Euroopan johtoasemaa varten koskeva ECSEL-yhteisyritys perustettiin 7. kesäkuuta 2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 artiklan mukaisesti, sen tehtävänä on panna täytäntöön yhteinen teknologia-aloite ”Elektroniset komponentit ja järjestelmät Euroopan johtoasemaa varten” (ECSEL) ja se on voimassa 31. joulukuuta 2024 asti;
- B. ottaa huomioon, että kesäkuussa 2014 neuvoston asetuksella (EU) N:o 561/2014 ⁽¹⁾ perustettu yhteisyritys korvasi ARTEMIS- ja ENIAC-yhteisyritykset ja toimi niiden seuraajana;
- C. ottaa huomioon, että yhteisyrityksen osakkaita ovat unioni, jäsenvaltiot ja vapaaehtoisesti assosioituneet maat (jäljempänä ’osallistujavaltiot’) sekä yksityisinä osakkaina organisaatiot, jotka edustavat niihin kuuluvia yrityksiä ja muita organisaatioita, jotka toimivat unionissa aktiivisesti elektronisten komponenttien ja järjestelmien alla;
- D. toteaa, että yhteisyritykselle koko Horisontti 2020 -kaudella suoritettavien rahoitusosuuksien ennakoidaan jakautuvan seuraavasti: 1 184 874 000 euroa unionilta, 1 170 000 000 euroa osallistujavaltioilta ja 1 657 500 000 euroa yksityisiltä osakkailta;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. toteaa tilintarkastustuomioistuimen katsovan kertomuksessaan yhteisyrityksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2018, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2018 sekä sen toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta yhteisyrityksen varainhoitosääntöjen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti;
2. toteaa, että yhteisyrityksen varainhoitovuoden 2018 lopulliseen talousarvioon sisältyi 194 100 000 euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 310 554 000 euroa maksumäärärahoja; toteaa, että maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 98 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste 65 prosenttia;
3. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa todetaan, että yhteisyrityksen varainhoitovuodelta 2018 annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja sääntöjenmukaiset;
4. toteaa, että unioni osoitti vuoden 2018 loppuun mennessä seitsemännen puiteohjelman varoista 637 600 000 euroa yhteisten toimien yhteisrahoitukseen ja vielä 17 900 000 euroa näitä toimia koskevien hallinnollisten kulujen yhteisrahoitukseen; toteaa, että seitsemännen puiteohjelman operatiivisiin toimiin liittyvän sitoumuksen kumulatiivinen arvo oli 606 000 000 euroa ja että asianomaisten maksujen kumulatiivinen määrä oli 529 000 000 euroa; toteaa, että vuonna 2018 seitsemännen puiteohjelman hankkeisiin käytettävissä olevien 98 000 000 euron maksumäärärahojen käyttöaste oli alhainen (42 prosenttia), mikä johtui pääasiassa siitä, että kansalliset rahoitusviranomaiset esittivät käynnissä olevien seitsemännen puiteohjelman toimia koskevien hankkeiden päättymistä koskevat lausunnot viiveellä;
5. panee merkille, että yhteisyritys suoritti seitsemännen puiteohjelman hankkeiden yhteydessä maksuja 41 000 000 euroa, mikä vastaa 22:ta prosenttia toimintaan liittyvien maksujen kokonaismäärästä vuonna 2018; toteaa lisäksi, että jäännösvirhetaso oli 3,36 prosenttia vuoden lopussa;

⁽¹⁾ EUVL L 169, 7.6.2014, s. 152.

6. huomauttaa, että seitsemännen puiteohjelman toimintaan liittyvien maksujen osalta yhteisyrittäminen on edelleen riippuvainen sen osallistujavaltioiden kansallisista rahoitusviranomaisista, mikä lisää loppumaksujen viivästymisen riskiä;
7. toteaa huolestuneena, että vuonna 2018 osallistujavaltiot, joiden on rahoitettava yhteisyrittäksen Horisontti 2020 -hankkeiden operatiivisia toimia ainakin 1 170 000 000 eurolla, tekivät sitoumuksia 564 000 000 euron arvosta ja niiden suorittamien maksujen määrä oli 178 000 000 euroa, mikä vastaa 15:tä prosenttia kaikista vaadituista rahoitusosuuksista; toteaa, että osallistujavaltioiden rahoitusosuuksien alhainen taso johtui siitä, että tietyt osallistujavaltiot ottavat kulut huomioon ja raportoivat niistä yhteisyrittäkselle vasta tukemiensa Horisontti 2020 -hankkeiden lopussa; toteaa, että Horisontti 2020 -puiteohjelman hankkeisiin käytettävissä olleiden maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 100 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste 72 prosenttia ja että maksumäärärahojen käyttöaste aleni, koska yhteisyrittäkselle osoitettiin ylimääräinen 20 000 000 euron maksuosuus joulukuussa 2018;
8. toteaa, että teollisuutta edustavien osakkaiden rahoitusosuudet yhteisyrittäksen toiminnasta olivat 1 657 500 000 euroa ja että vuoden 2018 lopussa yhteisyrittäminen arvioi, että ne olivat suorittaneet tästä määrästä luontoissuorituksia 705 400 000 euron verran, kun taas unionin käteissuoritusten määrä oli 512 000 000 euroa; toteaa lisäksi, että teollisuutta edustavien osakkaiden käteissuoritukset olivat 11 300 000 euroa ja että ne olivat raportoineet 694 100 000 euron luontoissuoritukset, joita ei ollut validoitu;

Tuloksellisuus

9. panee merkille, että toiminnan ja ohjelman tuloksellisuuden mittaamiseen käytetään keskeisiä tulosindikaattoreita ja että yhteisyrittäminen tekee yhteistyötä muiden yhteisyrittämien ja sidosryhmiensä kanssa määritelläkseen yhteiset vaikutusta koskevat keskeiset tulosindikaattorit ja menetelmät näiden keskeisten tulosindikaattoreiden arvioimiseksi;
10. toteaa, että hallintokulujen osuus (hallinto- ja toimintatalousarvio) oli alle viisi prosenttia, mikä viittaa siihen, että yhteisyrittäksen organisaatorakenne on varsin kevyt ja tehokas;
11. suhtautuu myönteisesti siihen, että yhteisyrittämishankkeissa vuonna 2018 saavutettu kokonaisvipuvaikutus laskettuna siten, että Horisontti 2020 -puiteohjelman kustannuksista vähennetään unionin rahoitus ja tämä jaetaan unionin rahoituksella, on kolme, mikä ylittää koko kauden 2014–2020 tavoitellun vipuvaikutuksen; toteaa lisäksi, että saavutettu kokonaisvipuvaikutus on 3,3, jos perustana käytetään kansallisia kustannuksia;
12. panee merkille, että yhteisyrittäminen on pyrkinyt vakiinnuttamaan ja kehittämään toimintaansa, jotta se olisi sujuvaa ja tehokasta; panee merkille, että vuonna 2018 käynnistettiin neljä ehdotuspyyntöä, joiden tuloksena valittiin 13 yhteistyöhanketta ja kaksi koordinointi- ja tukitoimea;
13. panee merkille, että yhteisyrittäminen käynnisti kaksi ehdotuspyyntöä; toteaa, että vaikka ehdotusten määrä väheni neljäntenä vuonna peräkkäin, valittujen ehdotusten määrä on sama kuin vuonna 2017;
14. toteaa, että tehokas viestintä on olennaista unionin rahoittamien hankkeiden onnistumisen kannalta; katsoo, että on tärkeää lisätä yhteisyrittäksen saavutusten näkyvyyttä ja levittää enemmän tietoa niiden tuottamasta lisäarvosta; kehottaa yhteisyrittämistä jatkamaan ennakoivia tiedotuskäytäntöjä levittämällä tutkimustuloksensa yleisölle esimerkiksi sosiaalisen median tai muiden viestintäkanavien kautta ja lisäämään siten yleistä tietoisuutta unionin tuen vaikutuksesta kiinnittäen erityistä huomiota markkinoille pääsyyn;

Henkilöstö

15. panee merkille, että henkilöstötalukossa olevasta 31 toimesta vuonna 2018 oli täytetty 30 tointa, joista 14 oli väliaikaisia toimihenkilöitä ja 16 sopimussuhteisia toimihenkilöitä; panee myös merkille, että vuonna 2018 täytettiin kaksi hallintopäällikön tointa ja yksi talousjohtajan toimi sekä yksi ohjelmavastaavan toimi;

16. panee merkille yhteisyrityksen vuotuisen toimintakertomuksen 2018 tiedot, jotka koskevat ECSEL-hankkeiden sukupuolijakaumaa ja joista käy ilmi, että vuonna 2018 aloitetuissa ECSEL-hankkeissa ja kyseisenä vuonna raportoiduissa (vuosina 2014, 2015 ja 2016 aloitetuissa) hankkeissa osallisina olevien naisten kokonaismäärä oli yhteensä 3 336 (18 prosenttia), kun miesten määrä oli 14 820 (82 prosenttia); panee merkille, että ECSEL-hankkeisiin osallistuvien, rahoitusta saavien yritysten koko henkilöstö ei harjoita tutkimustoimintaa ja että tutkimushenkilöstöstä vain 16 prosenttia on naisia;

Hankinnat

17. panee erittäin huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi merkittäviä puutteita hallinnollisia palveluja koskevien hankintamenettelyjen hallinnoinnissa; panee yhteisyrityksen vastauksista merkille, että tätä kysymystä käsittelemään on nimitetty talousarviota, hankintoja ja sopimuksia käsittelevä hallintoavustaja;

Sisäiset kontrollit

18. pitää myönteisenä, että yhteisyritys on arvioinut kansallisten rahoitusviranomaisten jälkitarkastusten täytäntöönpanoa ja että se on saanut kansallisilta rahoitusviranomaisilta kirjalliset lausunnot, joiden mukaan tapahtumien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta saatiin kohtuullinen varmuus kansallisten menettelyjen täytäntöönpanon perusteella; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa viitataan siihen, että Horisontti 2020 -puiteohjelman maksuihin kohdistettavista jälkitarkastuksista vastaa komission yhteinen tarkastus ja että yhteisyritys laski vuoden 2018 lopussa jäännösvirhetasoksi 1,15 prosenttia;
19. toteaa, että kansallisten rahoitusviranomaisten soveltamien menetelmien ja menettelyjen erilaisuutta koskeva ongelma ei ole enää merkityksellinen Horisontti 2020 -hankkeiden täytäntöönpanon kannalta, sillä jälkitarkastukset ovat jatkossa yhteisyrityksen tai komission vastuulla; panee merkille, että Horisontti 2020 -puiteohjelman yhteisen jälkitarkastussuunnitelman määräysten mukaisesti yhteisyritys sai kansallisilta rahoitusviranomaisilta 22 lausumaa kaikkiaan 27 lausumasta, ja toteaa, että ne tarjoavat kohtuullisen suojan sen osakkaiden taloudellisille eduille;
20. panee merkille, että komissio suoritti ARTEMIS- ja ENIAC-yhteisyrityksiä koskevan, vuodet 2008–2013 kattavan loppuarvioinnin sekä Horisontti 2020 -puiteohjelman puitteissa toimivaa yhteisyritystä koskevan, vuodet 2014–2016 kattavan väliarvioinnin; toteaa, että yhteisyritys valmisteli ja hyväksyi toimintasuunnitelman puuttuakseen näissä arvioinneissa annettuihin suosituksiin ja että jotkut toimet on jo käynnistetty; toteaa, että suurin osa toimista on vielä toteuttamatta vuonna 2019, kun taas osan toimista katsottiin olevan yhteisyrityksen toimintamahdollisuuksien ulkopuolella;
21. panee merkille, että yhden teollisuutta edustavan osakkaan kanssa viestintäpalvelujen tarjoamisesta ja tapahtumien järjestämisestä tehdyn palvelutasosopimuksen täytäntöönpanoa koskeva loppumaksu suoritettiin ilman tarvittavia todentavia asiakirjoja;
22. pyytää tilintarkastustuomioistuinta arvioimaan luontoissuoritusten laskemisessa ja niiden arvon määrittämisessä käytettävän menetelmän asianmukaisuuden ja luotettavuuden ja ehdottaa, että arvioinnissa tarkastellaan luontoissuoritusten täytäntöönpanoa varten laadittujen ohjeiden muotoilua ja niiden lujuutta, jotta tuettaisiin luontoissuoritusten suunnitteluun, niistä raportointiin ja niiden todentamiseen liittyvää prosessia;
23. panee huolestuneena merkille, että yhteisyritys havaitsi, että ENIAC-yhteisyritys oli jättänyt laskuttamatta hallinnollisia kuluja koskevat yli 1 000 000 euron käteissuoritukset teollisuutta edustavalta AENEAS-osakkaalta ennen yhteisyrityksen perustamista; toteaa, että tämän ongelman ratkaisemiseksi yhteisyritys sai osakkailtaan 1 000 000 euroa ennakoon maksettuna käteissuorituksena; kehottaa yhteisyritystä esittämään veloituskaskun viipymättä;

Sisäinen tarkastus

24. toteaa, että vuonna 2018 komission sisäinen tarkastus suoritti riskinarvioinnin; toteaa, että sisäinen tarkastus seurasi Horisontti 2020 -puiteohjelman avustusprosessia ja yhteisyrityksen tuloksellisuutta koskevien tarkastussuosituksensa täytäntöönpanoa; panee merkille, että sisäinen tarkastus on todennut, että kaikki suositukset on pantu asianmukaisesti täytäntöön;

Henkilöstöhallinto

25. toteaa, että yhteisyrityksessä oli 30 työntekijää 31. joulukuuta 2018; panee merkille, että vuoden 2018 aikana yhteisyritys täytti kaksi toimea, jotka olivat hallinto- ja talouspäällikkö ja ohjelmavastaava, ja ilmoitti yhdestä täytettävästä kansallisen asiantuntijan toimesta;
 26. toteaa, että yhteisyrityksen organisaatiokaaviota päivitettiin 6. elokuuta 2018 organisaatiorakenteen mukauttamiseksi asiantuntemusta koskeviin painopisteisiin ja tarpeisiin; panee merkille, että hallintoneuvosto vahvisti tammikuussa 2018 viisi uutta henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosääntöä.
-